

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in prazniki. — Inserati do 30 petti à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petti vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.

Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za izozemstvo 420.— Din.

Upravnštvo: Knalova ulica št. 8, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knalova ulica št. 5, I nadstropje. — Telefon 2034.

Glavno delo g. Vukićevića

Vsa energija, g. Vukićevića je osredotočena na to, da maši vedno nove razpoke v vladni koaliciji. — Vlada in Narodna skupščina radi tega ne moreta priti do dela. — G. Davidović je obnovil svojo akcijo za koncentracijsko vlado.

Beograd, 16. novembra. Iz dobro počutnih krogov izveva vaš poročalec, da je prišlo na seji ministarskega sveta, ki se je udeležil tudi kralj, do velikih nesoglasij v vladni sami. O prilik razprave o proračunu je finančni minister sledno vztrajal na tem, da se črtajo v proračunu vsi nepotrebni izdatki in izločijo vse investicije. Razen ministarskega predsednika, ki iz tektičnih razlogov tolerira politiko finančnega ministra, so vsi ostali člani vlade proti njegovemu proračunski politiki ter se odločno protivijo njegoveru načinu štedenja, kakor tudi načinu prometnega ministra, ki zahteva najetje večjega posojila. Navzočnost kralja na seji je sicer vplivala zelo pomirjujano na obstoječa nasprotstva, vendar pa nesoglasja niso odstranjena. Zanimivo je, da se širijo vesti, da je vladar prišel na sejo vlade na izrečno prošnjo ministarskega predsednika.

Za položaj vlade so zelo značilni dogodki v posameznih skupščinskih odborih. Skoraj v vseh odborih je prišlo zadnje dni do ostrih sporov med radikalnimi in demokratskimi poslanci. G. Vukićević je neprestano zaposlen s povrnavo sporov, ki se pojavljajo dan za

dнем, tako da tripi na tem tudi delo skupščinskih odborov, ki ne morejo obdelati odkazanega jima gradiva.

Politični krogi živahnko komentirajo obnovljeno akcijo g. Davidoviča, ki je imel včeraj dolgotrajen sestanek z voditelji opozicije, predvsem pa z g. Pričevićem. V izjavah, ki so jih podali g. Davidović, Pribičević in Joca Jovanović po včerajšnjih sestankih, naglašajo, da bi njihova akcija za koncentracijsko vlado že v prihodnjih dneh dobila konkretno formo.

Nejasnost Vukićevićeve politike je vzbudila nezadovoljstvo tudi v radikalnem klubu. Večja skupina radikalnih poslancev, zlasti paščevcev in centrušmašev, je že ponovno zahtevala od g. Vukićevića, naj skliče sejo kluba in poda poročilo o političnem položaju, zlasti tudi o blejskem paktu, ki ga klub doslej še ni odobril. Zdi pa se, da g. Vukićević še vedno noče ugoditi tej zahtevi. Včeraj je povabil k sebi več uglednih paščevskih prvakov ter z njimi delj časa konferiral. Domnevne se, da se hoče g. Vukićević na ta način izogniti diskusiji v radikalnem klubu, ki bi v sedanjem trenutku za njega ne bila ugodna.

Prijateljska pogodba s Francijo akt miroljubnosti

Povratek zunanjega ministra dr. Marinkovića. — Oba parlamenta pozdravlja paket prijateljstva, v katerem vidita jamstvo za mir v Evropi.

Beograd, 16. novembra. Zunanji minister dr. Marinković se vrne danes popoldne ob 14.54 z orientekspresem v Beograd, kjer mu pripravljajo svečan sprejem, da tudi ob tej priloki manifестираjo za franco-slovensko prijateljstvo, ki je dobito s podpisom prijateljskega pakta svečano sankcio.

O prilik podpisa pogodbe je postal tudi predsednik Narodne skupščine dr. Perič predsedniku francoškega parlamenta pozdravno brzjavko, v kateri v imenu Narodne skupščine izraža svoje veselje nad tem, da je prišlo do tako tesnih odnosa med obeima državama in izreka nado, da bo pogodba v vseki mjeri utrdila tradicionalno prijateljstvo, ki je družilo obe narode na bojnih poljih.

Na včerajšnji seji francoškega parlamenta je predsednik prečital to brzjavko s pripomočkom, da se je v imenu francoške zbornice brzjavno zahvalil in tudi s svoje strani naglašil zadovoljstvo nad podpisom prijateljskega pakta z Jugoslavijo. Parlament je spregel to izjavo z velikim odobravanjem in vri-

jal navdušene ovacije Jugoslaviji.

Predsednik francoške republike je odlikoval dr. Marinkovića z velikim križem častne legije, ostali funkcionarji zunanjega ministarstva, ki so spremstirajo za franco-slovensko prijateljstvo, ki je dobito s podpisom prijateljskega pakta svečano sankcio.

Pogodba bo vrhodne dni registrirana pri Društvu narodov v Ženevi in nato objavljena.

Pariz, 16. novembra. Na včerajšnji seji parlamentarnega odbora za zunanje zadeve je podal g. Briand obširno poročilo o sklenitvi franco-slovenskega prijateljskega pakta. Predvsem je naglasil, da spada tudi ta pakt v niz pogodb in konvencij, ki jih je sklenila in jih bo še sklenila Francija v duhu pakta Društva narodov in v cilju utrditve evropskega miru. Kakor vse ostale pogodbe, tudi ta pakt ni napenjen proti nikomur, pač pa ustvarja na Balkanu slične razmere, kakor jih je ustvarila Francija s svojimi pogodbami v ostalem delu Evrope. Odbor je spregel poročilo zunanega ministra z velikim odobravanjem.

Zmede v Rumuniji

Bukarešta, 16. novembra. Oprostilna razsoda v Manolescovem procesu je vladelo presenetila. Se tekom noči se je sestal ministrski svet na stanovanju ministrskega predsednika, ter razpravljali o nadaljnjih ukrepih vlade. Oprostitev Manolesca se splošno tolmači kot hud poraz vlade in zmaga opozicije. Po dolgotrajni seji ministrskega sveta je bil izdan komunikat, ki predstavlja nekako polemiko z vojnimi sodiščema. Predmetom predstavlja, da je vlada postavila Manolesca pred sodiščem v prvi vrsti zato, da bi se pristaši princu Karlu ustrashili. Vojni sodišče pa tega ni upoštevalo in je izreklo oprostilno razsodbo. Ne glede na to pa je vladu odločeno ukriniti vse, da prepreči vsako nadaljnjo akcijo karlošev. Polemika vlade z neodvisnim sodiščem je napravila na javnost skrajno neugoden vtip.

Vladi listi pišejo zelo rezervirano, opozicionalni tisk pa slika oprostilno razsodbo kot popolen poraz vlade in uničujočo cibodo Bratjanovega terorističnega režima. Narodno kmečka stranka je sklicala za prilidno nedeljo veliko zborovanje, ki pa ga je vlada takoj prepovedala. V krogih opozicije vlada zato veliko ogorčenje in z vso maglico se nadaljujejo pogajanja za osnovanje enote opozicionalne fronte. Na prvi prihodnji seji rumunske zbornice bo sprožila opozicija debato o vseh teh zadevah zlasti pa o oprostitvi Manolescu, o prepovedi zborovanja in polemiki vlade s sodiščem. Opozicija upa, da bo ta debata položaj vlade ki je izgubila v narodu vsekazupanje, tako omajala, da bo morala podati demisijo.

OBOŠOJEN KLEVETNIK SOKOLSTVA

Zagreb, 16. novembra. Včeraj se je v Št. pred tukajšnjim sodiščem na tožbo Jugoslovenskega sokolskega saveza razprava proti odgovornemu uredniku zagrebškega »Hrvata«, ki je očtal Sokolskemu društvu v Ogulinu da je z nasiljem in z zlorabami odvezlo orodje Hrvatskemu Sokolu. Odgovorni urednik je bil obošojen na 14 dni zapora pogojeno na leto dni in povračilo sodnih stroškov.

Sneg in mraz po vsej Evropi

Sušak, 16. novembra. V gorskem Kotoru je zapadel zadnje dni debel sneg. Vlaki imajo večurne zamude. V Primorju pa več dni neprestano dežuje, temperatura pa je tudi tam znatno pada.

Mostar, 16. novembra. Nad Hercegovino je besnela včeraj silna burja. Na več krajih je udarila strela in zapalila. V Sovinju je zgorelo več hiš in je našlo v plamenih smrti troje otrok.

Pariz, 16. novembra. Tekom včerajšnje ga dne je temperatura v vsej Italiji zelo pada. Sneg je zapadel tudi v Srednji Italiji, kar je ob tem času velika redkost. V Rimu znaša temperatura 3 stopinje pod nivo. Kot veliko redkost beležijo listi dejstvo, da evelto v Meranu vrhunce, dočim je zapadel istočasno 70 cm visok sneg.

Rim, 16. novembra. Tekom včerajšnje ga dne je temperatura v vsej Italiji zelo pada. Sneg je zapadel tudi v Srednji Italiji, kar je ob tem času velika redkost. V Rimu znaša temperatura 3 stopinje pod nivo. Kot veliko redkost beležijo listi dejstvo, da evelto v Meranu vrhunce, dočim je zapadel istočasno 70 cm visok sneg.

Fašisti se hoje našega prijateljstva s Francijo

Ves italijanski tisk kriči, da je položaj na Balkanu kritičen. — Italija se boji, da izgubi ves vpliv na Balkanu. — Tudi Grčija se približuje Jugoslaviji.

Rim, 16. novembra. Rimski tisk še vedno obširno razpravlja o franco-slovenskem prijateljskem pogodbi. Pri tem ljuto napada obč državi in jima očita proti Italiji napiereno politiko. Oficijsko «Giornale d'Italia» naglaša, da je vsa Jugoslavija prezeta vojnega duha in maščevalnosti napram Italiji. Tej kampanji se priključuje tudi «Resto del Carlino», ki povdaria, da je postal položaj na Balkanu po podpisu te pogodbe zelo kritičen (za italijansko diplomacijo! Op. ured.) Po mišljenu pisca sedaj tudi Rumunija ne more bo mogla ostati več pasivna, ker ogroža ta pakt, ki utrjuje pozicijo Jugoslavije. prvenstvo Rumunije na Balkanu. Pogodba pa bo po mnem italijanskega tiska ohladila tudi prijateljstvo med Jugoslavijo in Rumunijo kot državama Male antante. Rumunija bo storila mnogo boljše, če bi polagala večjo važnost na rumunsko-italijanski pakt, nego da trka na vrata Francije, kjer jo je sedaj prehitela Jugoslavija.

V zvezi s tem posveča fašistični tisk veliko pozornost tudi Grčiji, ki je prejela iz Pariza predlog glede sklenitve trozvezze med Francijo, Grčijo in Jugoslavijo. V rimskih diplomatskih krogih

vlada velika bojazen, da bi prišlo do take trozvezze, ki bi Italijo popolnoma izpodrinila na Balkanu. Dejstvo, da je prišlo že do znatnega sporazuma med Grčijo in Jugoslavijo, zlasti pri trgovinskih pogajanjih in da je na obeh straneh opažati mnogo dobre volje, da se ustvarijo tesnejši v prijateljski sosedni odnosi, je le še poveloča bojazn. Vsa prizadevanja italijanske diplomanije, da bi vzbudila nezaupanje med balkanskimi državami, so se izjavilova. To je razvidno tudi iz pisave grških listov, ki naglašajo, da se odnosi med Grčijo in Francijo v zadnjem času zelo zboljšali. Grčija, ki je bila v sestovni vojni zaveznička Jugoslavije in Francije, nima razloga, da bi se ne priključila politiki, ki zagovarja načelo Balkanu balkanskim narodom. «Heftias» naglašajo, da franco-slovenski pakt ni v nikakem nasprotju z interesom Grčije, ker se tiče predvsem interesov Srednje Evrope in Jadrana, dočim Grčija kot mediteranska država na tem ni mnogo večja zainteresirana. Za Grčijo je mnogo večja važnost, sklepa list, da pride čimpri do sporazuma in zbljanja z Jugoslavijo kot neposredno sosed.

Ljubljanska porota

Šparovec obsojen na pet let težke ječe

Zadnja razprava pred ljubljansko poroto. — Žalostne posledice slabe vzgoje.

Ljubljana, 15. novembra.

Kratko je bilo letošnje poročno zasedanje, saj se je že danes, drugi dan popoldne vršila zadnja razprava proti Petru Šparovcu, 32 letnemu oženjenemu delavcu, rojenemu v Dolenjih vasi, stanovanju v Komnikovi ulici v Ljubljani.

Peter Šparovec je precej velik, suhičat, mož, dekaj lepega, pravilnega obrazja. njegev roke so ozke in nezne, mož spominja na tip velikomesnih pustolovcev.

Zalostna je Petra mladost. Že kot majhen deček je spremil svojo mater na krijevem potu iz Dolenjih vasi v Kranj na sodnjo, kamor se je hodila žonica vedno zagovarjati zaradi tativne. Tako se je že mal Peterček vzgajal za bodočega tatu.

Šparovec je pravzaprav pomilovanja vreden človek, saj ni imel dobre vzgoje in njegovo življenje je potekalo med tativskim družinom bratov, sester in matere. Peter sam je kaj kmalu dozorel za tatu, saj je bil že leta 1909 prvikrat kaznovan zaradi tativne.

Na porotni klopi je sedel zelo bled po večen glave in zamišljen.

Obtožnica navaja:

Obdoženec je znan delomržen in nevaren vložilec. Od velike noči lani do 29. avgusta letos je često vložil v delavnico pleskarskega mojstra Franceta Rebernika in njegovega tovariša v Komnikovi ulici št. 3. Spodetka je odnašal razne barve v manjših količinah, a poznaje je imel kar na deblo, osobito belo olinjato barvo, beli email, firmež, lak in drugi pleskarski materiali. Vlamilj je pomoč, ker je vedel, da tedaj lahko vrši svoje delo nemoteno. Vrata je vsakokrat odpril s ponarejenim kličem. Vse ukrazeno blago je odnesel najprej v svoje stanovanje, pod podom v kuhinji je imel nalašč zato pripravljeno luknjo in je spravljal vanjo ukraene stvari.

Obdoženec je bil počasi obiskovati delavnico vedno pogosteje, kar večkrat na teden. Lastnika delavnice France Rebernik in Ivan Brunčič sta postala pozorna, videč, da so tativne vedno pogosteje in da zmanjkuje vedno več blaga. Storilcu pa nista mogla priti na sled. Ker si nista znala drugače pomagati, sta preuredila kličavnicino na vrati skladnišča ter pritrdirila znotraj zapah. Tudi obdoženec je bil zmanjšan znotraj, da bo prizadel tatu.

Ponoriči je zmanjšal iz skladnišča večja količina belega emajla in bele barve, skupaj okoli 65 kil.

Lastnika sta sklenila drugo noč stražiti v skladnišču in pričakovati držnega tatu. Res je drugo noč prišel obdoženec že po polnoči v skladnišče, odpril vrata, ki tedaj služilno niso bila zaključena ampak samo zahajena od znotraj, odpril jih je z leseni klinom, zagovzdil jih je namreč in skozi to odprtino s pomočjo žice odpril zapah. Ko je zapazil Rebernika, je zbežal na cesto.

Ponoriči je zmanjšal iz skladnišča večja količina belega emajla in bele barve, skupaj okoli 65 kil.

Rebernik je strejal, prihitev, da je služilni stražnik Pucičar in obdoženeca aretilar.

Tako je Peter ukradel barve, pleskarski materiali, eno lovske jedilno orodje in 755

enkrat k njemu, je našel jokatočega, dejal mu je, da bosta ob vse, da je nujno delo in trud zaston in da bosta popolnoma obtožala, če pojde tako dalje. Obdoženec je kralj zelo premeten, nosil je celo seboj posodo za barve, prelivjal je barvo zelo srečno, obriral posodo s papirjem, da ni ostalo sledov in da bi mojstra mislila, da je posoda nedotaknjena.

Usodne noči je prišel Peter s stolčkom v rokah in v nogavicah. Tudi stolčkov noče je imel ovite. Stopil je na stolček in odprl vrata. Rebernik je pripravil samokres, vrata so se odprla, Peter je posvetil z električno svetilko in pogledala sta si oko v oči. Svetilka je ugasnila, tudi je zgrabil stolček in pobegnil v noč. »Stol, sicer ustrešni,« je kriknil Rebernik, a tudi se ni brigal za besede in bežal dalje. Ko je bil Rebernik že bližu njega, je vrgel Šparovec preden svoj stolček. Napolnil ga je Rebernik vendar le ujet, a tat se mu je izmaznil kakor jegula. Rebernik je jel strehati, prihitev, da je stražnik, ki je Petra aretilar.

Šparovec se ni tako slabog dovolio. Lani so klaji prasiča, žena je bila 5 tednov na letovišču, mož si je kupil kolo. Obdoženeca žena Stefanija je prinašala zjutraj v Reberniku časopise in je lahko tedaj kontrolirala nove kličavnice, s katerimi si je priča zavaroval vrata skladnišča. Rebernik je tudi trdil,

*7 jeseni in zimi
galosé in
snežni čevlji*

„WIMPASSING“

Zahteve industrijskih korporacij

Za nova trgovinska pogajanja z Avstrijo. — Ukrepi za zaščito domače industrije. — Brez ozdravljenja gospodarske krize ni rešitve socijalnih vprašanj. — Obsodba vladinega brezdelja.

Na zborovanju industrijskih korporacij iz vse naše države, ki se je vršilo 11. t. m. v Beogradu, je bila sprejet resolucija, ki ugotavlja, da je ekonomska politika srednjeevropskih in sošenskih industrijskih držav, ki hoče z agrarnimi carinami dvigniti svoje kmetijstvo in kmetijsko industrijo, spravila naše kmetijstvo v težak položaj, našo industriju mesta in moke pa v nevarnost, da popolnoma propade. Zato opozarja resolucija vlado, naj posveti temu vprašaju, ki je za nas živiljenskega pomena, naj večje pozornost ter sodelovanjem gospodarskih krogov, trgovinskih pogodbami in mednarodnimi konvencijami energično skuša zagotoviti razvoj naše proizvodnje in našega izvoza.

Glede trgovinske pogodbe z Avstrijo ugotavlja resolucija, da za žrtve, doprimešene v korist Avstrije na veliko škodo naše industrije, nismo dobili odgovarajočih kompenzacij glede na izvoz naših poljedelskih proizvodov v Avstrijo. Stanje našega izvoza moke, mesta in mesnih izdelkov, teh važnih proizvodov naše agrarne industrije, se je znatno poslabšalo. Avstrijska vlada skuša z revizijo pogodbe še zmanjšati cene učinkovitih koristih, ki smo jih od pogodbe imeli. Živiljenski interesi našega gospodarstva zahtevajo, da se trgovinska pogodba z Avstrijo postavi na popolnoma novo podlagu in ker se to ne more zgoditi zgolj z izprenembo gotovih carinskih postavk, z enostavno revizijo, naj bi se pogodba odpovedala in uvedla pogajanja za trgovinsko pogodbo.

Nadalje zahtevajo industriji, naj se takoj ratificirati trgovinski pogodbi z Albanijo in Grško ter prično pogajanja za trgovinske pogode s Turško, Češkoslovaško, Španško in drugimi državami. Vlado pozivajo, naj uvede stalnost v našo gospodarsko politiko, zlasti z ozirom na carinsko zaščito domače proizvodnje, oživotori gospodarski svet v smislu čl. 44 ustave ter sklice državnih odborov za štedenje, ki od svoje ustanovitve še ni bil sklican, revidirajo naj se določila zakona o državnem računovodstvu in pravilnik o državnih nabavah, prijav, nabavah naša podpira domača proizvodnja, zlasti po upoštevanju določb čl. 140 zak. o trg. v stilizaciji, dani s čl. 226 fin. z 1927-28, po kateri morejo biti domače dozvole za 10% dražje od inozemskih.

Industriji zahtevajo, naj se uveljavlji enoten zakon o trgovinah za vso državo, nadalje zakon za podprtje domače industrije, zakon o centralni upravi in z njim v zvezi Izvede reorganizacija in depolitizacija državnega uradništva ter pocenitev administrativnega postopanja.

Izvrši naj se razdržavljenje oziroma komercijalizacija državnih podjetij, predloži nov carinski zakon ter poenostavi in poceni carinski postopek, izvede Izmenje davčnih bremen s predložitvijo novega zakona o neposrednih davkih, ukine davek

Povdramo, da brez ozdravljenja gospodarske krize tudi ni mogoče prizakovati rešitve raznih socialno-političnih vprašanj, ker je oboje v načrtih zvezni.

Ako se ne bosta razvijali naša industrija in naša trgovina, tudi ne bo mogoče n. pr.

odpraviti brezposelnosti naših delavnih slojev. Brez dela ni zasluzke in bede brezposelnih tudi ne bodo odpravili dr. Gosarjevi pravilniki, po katerih se brezposelnim iz lastnih zavarovalnih prispevkov dovoljuje malenkostna podpora 10 Din na dan in 3 Din za vsakega nepreskrbljenega otroka.

Resolucije predstavnikov industrijskih korporacij so obsodba brezdelje sedanja vlade, ker dokazujejo, da bi imela lahko vlada kakor Narodna skupščina dovolj posla, ako bi se merodajni krogci vsaj deloma zavedali važnosti raznih gospodarskih in socialnih problemov.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Amazonka v Zagrebu. — Poskušen samomor 17letne gimnazijke. — Žena ubila svojega moža. — Moža je zastupila.

Pred dnevi so se vršili v Zagrebu v Petrovi ulici burni dogodki, ki so jih opazovali številni radovedenči. Sedaj je kriminalno redarstvo končalo obširno preiskavo. Sodni uradnik Marko Stilinovič je moral po odloku sodišča deložiti premičnine mesarskega obrtnika Viktorja Dobrovšaka in njegove žene Ljube v Petrovi ulici. Stilinovič je vzel s seboj še oficijala Crnkoviča in hišnika Marka Lehpamera, asistiral je pa stražnik Mirko Flajhar. Ko je sodni uradnik dospel pred Dobrovšako v stanovanje, se je ta uprl in zapretil, da

ubije vsakogar, ki bi skušal vdreti v njegovo stanovanje. Uradnik je zato poklical na pomoč še druge stražnike. Pribiteli so štirje redarji. Ko je komisija prišla drugič pred Dobrovšakovo stanovanje, je našla vrata zaprta in čvrsto zvezana z močno žico, tako da je bil dostop na dvorišče izključen. Za vrat je pa stal Dobrovšak s kamenjem v roki in njegova žena s sekiro. Redar Flajhar je pozval Dobrovšaka v imenu zakona, naj se ne upira, marveč omogoči redno uradovanje. Žena Ljuba je odgovorila, da pljuje na zakon in mož

tivno odločiva. Ponoči prepeljete vso armoado v bližino rudnikov ter se pravite za napad.

Kljub svoji nestrnosti je moral Faulton priznati, da ima Garrick prav. Konči, koncev je šlo samo za nekaj ur. Zato pa je bila zmaga sigurnejša. Namenojil je Garricku in slednji je zapovedal:

— Komandantovo povelje! Leteti v Marseill! Tabor išče črne armade!

Eskadra se je obrnila proti jugu.

Vso pot Faulton ni govoril. Molče je poslušal Garrickove opazke.

Taborišče črne armade je zavzemalo ves polotok, kjer je stala v 20. stoljetju vas Marquette. Med visokimi belimi stenami je stala vojašnica, v kateri je bilo 15.000 vojakov. Aeroplani so se spustili na periferiji polotoka. Faulton in Garrick sta odšla takoj k poseljniku.

Poveljnik Colonna je po zunanjosti zelo spominjal na generala Enona. Flegmatično je izjavil:

— Da, dobil sem povelje iz Pariza. Na razpolago sem vam.

— Imenitno! — je odgovoril Faulton. — Potrudite se z nama na policijsko ravnatelstvo v Marseill. Ali so vasi vojaki pripravljeni?

— Pripravljeni, gospod! Tovorni a-

roplani čakajo samo znamenja, da se dvignejo. V eni uri je lahko vseh deset tisoč vojakov in aeroplanih.

— Zapovedajte, naj vojaki takoj za sedejo aeroplane. Pripravljeni morate biti vsak hip.

— Častniki čakajo v sosedni sobi.

Pojdimo, spomota odredim vse potrebno. Ali se vrnemo sem, ali poletimo na ravnost iz Marseilla?

— Jaz poletim naravnost iz Marseilla, vi se pa vrnete in poletite z ar-mado.

Colonna se je poklonil. Faulton se je obrnil in odšel.

Čez dvajset minut so stopili Faulton, Colonna, Garrick in kapitan Torres v kabinet prefekta marseillske po-licie. Garrick je poklical tajnike in za-tevral najnovješče brzojavke iz Pariza.

Brzojavke so prinašale nepriskriveno veste: d' Albianac je odnesel iz Pariza Keliosovo povelje Fulgranu, naj takoj prične z revolucijo v Srednjih Alpah.

Poročilo se je glasilo:

— Vse zgradbe izven rudnikov 38, 39 in 40 so bile podminirane in porušene točno opoldne.

Alpski redarji, ki so nosili to naročilo, so pripravili, da jim podrobno-

sti niso znane.

— Pripravljeni, gospod! Tovorni a-

roplani čakajo samo znamenja, da se dvignejo. V eni uri je lahko vseh deset tisoč vojakov in aeroplanih.

— Zapovedajte, naj vojaki takoj za sedejo aeroplane. Pripravljeni morate biti vsak hip.

— Častniki čakajo v sosedni sobi.

Pojdimo, spomota odredim vse potrebno. Ali se vrnemo sem, ali poletimo na punt v alpskih rudnikih.

Zasmehjal se je, in oči so se mu za-skrije v zlobni radosti.

— To pomeni tudi, da sta d' Alba-niac in Leticija v rudniku. Poznam ju. Nista se mogla premagati, da bi ne prisostvovala dogodkom, ki sta jih sa-ma povzročila. Bal sem se, da bi ne poletela v beneški zaliv, čim sta izro-čila Fulgranu Keliosovo povelja. Ne! Sklenila sta počakati v rudniku, da re-volucionarji zmagajo in da se Kelios vrne. Imenitno! Ce bo odvisno od me-ne, ne bosta nikoli več videla Keliosa, niti Neznanca. Na delo, gospoda! Gar-niki, pokazite floris alpskih rudnikov!

Colonna, Garrick in Torres sicer niso vedeli, kaj pomenijo Faultonove besede, pač pa so dobro razumeli nje-govo povelje.

Na mizi je bil takoj razgrnjen zemljivoz Srednjih Alp in floris rudnikov.

Garrick je začel razlagati lego gorskih grebenov in rudnikov.

V Kruševcu se je pričela te dni sen-zacionalna obravnavava proti Milici Jo-vanovič, ki jo je trgovec Kristifor Mi-ladinovič obdolžil že l. 1920., da je za-strupila svojega moža Vojislava. Tedaj je policija Milico zaprla, so jo na prošnjo avokata izpustili, da se more svobodno zagovarjati. Preiskava se je pa nadaljevala in sodniki so počasi zbrali potrebne podatke. Milica je po oprostitvi takoj odšla v Beograd in postala prijateljica kavarnarja Dimitrija Konstantinoviča. Živelja je z njim v divjem zakonu, dokler nista sklenila odpotovati v Ameriko. Nekega dne sta redar Bedič ustrelil tirikrat v zrak in preplašil napadalca. Bediča je baš tedaj pogodil kamen v desni laket, levo ramo in desno čeljust. Ta borbi je vznemirila vse okoličane, da so se začeli zbiti tri okoli Dobrovškove stanovanja. Nekateri so celo podpiholi Dobro-vška. Zato je sodni uradnik ustavil uradovanje. Drugi dan so artileri Ljubo. Priznala je, da se je uprla s svojim možem Viktorjem uradnim osebam, bila pa tako azburjena, da ne ve, kaj je govorila in počnjava. Policija je iz-rcila Ljubo in Viktorja državnemu pravdniku.

Pred dnevi se je odigrala pretresljiva drama v stanovanju 17letne Ada Finci, učenke VI. razreda ženske gimnazije v Sarajevu. Mlada Ada je slovesno načrtovala nad rjena učenka razreda. Usoden noči je dolgo premisljevala o demoralizaciji vojnega življenja in njenem idealno sreči na našo „jer miru“. Pologoma se je le loteval obup, takih težkih trenutkih je Ada vedno mislila na edino rešitev iz obupnih razmer, na samomor. Dolgo je sedela sama v svoji sobi: Ugasnila je že luč, in po glavi se je rojile težke misli. Nenadoma je sklenila napraviti mučni notranji raz-dvojenosti konec. Bilo je nekaj minut po polnoči. Stopila je k oknu, ga odprla in skočila iz drugega nadstropja na dvorišče. Samomorilka ni zadobila pri padcu težkih notranjih poškodb. Zlomila si je pa obe nogi nad stopalom. Med skokom je Ada zakrčala in zbulila vse sosedne v starši, ki so prihiteli na kraj nočne tragedije. Nekaj minut pozneje so jo odneljali z rešilnim avtom v bolničko. Bila je v nezavestini in je niso mogli zaslišati. Nesrečna Ada je hči trgovca Leonu Finci. O vzroku poskušenega samomora se širijo naj, različnejše vesti.

Deviška žena je menda res že velika redkost v današnji družbi. Pa vendar se najdejo tudi take izjeme. Taka tudi, da je bila tudi 16letna Fatima Pri-bišič iz Sarajeva. Trdi, da je bila še devoja, ko je vstopila v zakonski stan. Obtožnica pa po obožjuje grozneg umora. Umorila je svojega moža. Obtožnica navaja, da je Fatima napadla moža nenadoma s sekiro, ko je v gozdu sedel na hladu in kadi. Približala se mu je tiho kakor mačka in ga udarila s sekiro po glavi. Ko je mož planil po-konci, da bi se branil, ga je Fatima še enkrat udarila po glavi, tako da se je zgrudil na tla, 24 ur je ležal v gozdu in se zvijal v bolečinah, a si ni mogel po-magati. Ko so ga kmetje našli in ga od-peljali v bočnico, je bil že v zadnjih vzdihljajih. V bolnici je kmalu natom umrl. Predverčajnijim se je vršila raz-prava proti 16letni Fatimi, ki priznava svoje dejanje, trdi pa, da ni mož umorila, temveč ubila s sekiro. Fatima je izpovedala pred sodniki vse podrobno-sti svojega zakonskega življenja. — Ni bil kot moški normalno razvit, slavni sodnik, zaman me je mučil, jaz nisem kriva. Zato je nastal prepir in jaz sem ga v gozdu med preiprom ubila. Se vedno sem devica, — je izjavila obtoženka in sramčljivo zardela. Sodišče je ob-sidlo Fatimu radi uboja na pet let tež-ke ječe.

Faultonova povsodna izvajalna vrednost je pomembna po 57 sav. pravil s trimesečno zabranjo igranja igralcev: Zanner, Erbežnik, Jenko, Kaiser, Vidic in Podboj S. vse A. S. K. Primožev, ker se klub ponovno pozivajo niso javile upravno odboru LHP v svrhu zaslišanja. — Dovoli se S. K. Ilirij, da nastopi proti jun. družini HSK. Concordie v Zagrebu z ne-verificiranimi igralkami. — Tajnica.

— Začimivo predavanje v Ljubljani. Jug. zimskosportni savez priredil v sredo dne 16. novembra Medeja, premijera.

(Začetek ob 20. uri)

Sreda, dne 16. novembra. Medeja, premijera.

Premierski abonma.

Cetrtek, dne 17. novembra. Zaprt.

Petak, dne 18. novembra. Dva bregova.

Red B.

Sobota, dne 19. novembra. Medeja. Red C.

OPERA.

(Začetek ob pol 20. uri)

Sreda, dne 16. novembra. Tosca. Prvi nastop gospode Mitrovičeve. Red C.

Cetrtek, dne 17. novembra. Zaprt.

Petak, dne 18. novembra. Traviata. Red D.

Sobota, dne 19. novembra. Bajadera, opera-ta. Izven.

★

ZA NAŠE NAROČNIKE.

Danes so na vrsti naročniki serij H in J.

Francoska proslava v ljubljanski operi. Kakor že javljeno, proslavi uprava Narodne gledališča in druga kulturna društva v Ljubljani podpis prijateljske zvezde med francosko republiko in našo kraljevino v pondeljek, dne 21. t. m. v opernem gledališču. Poleg pevskoga zborja Glasbene Matice, pesnika g. Ottona Zupančiča in članstva Narodnega gledališča v Ljubljani sodeluje na proslavi tudi zastopnik francoske poslanosti v Beogradu, ki bo imel francoski govor

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 16. novembra 1927.

Izpremembe v prosvetnem ministrstvu. V prosvetnem ministrstvu so imenovani novi načelniki posamnih oddelkov in odsekov. Za načelnika oddelka za osnovnošolski pouk je imenovan gmn. profesor v Valjevu Marko Krstić. Svoje posle so prevzeli tudi posamni novoimenovani referenti.

Izprememba sedanjega taksnega zakona. Plančano ministrstvo zbirajo gradivo in podatke k novemu taksnemu zakonu, na podlagi katerega bodo mnoge takse znatno znižane.

Ulica imena v Zagrebu. Na pobudo župana inž. Heinzla se v Zagreb prekrstijo mnoge ulice in dobe bolj jugoslovenski znaci. Več ulic bo nosilo tudi slovenska imena. Zagreb dobi Ljubljansko, Prešernovo, Gregorčičev, Krekovo in Vodnikovo ulico.

Zakon o organizaciji sodišč. Poseben skupščinski odbor razpravlja sedaj o zakonskem predlogu glede organizacije sodišč. Odbor je že preštudiral in sprejel 30. Šlemen.

Osebne vesti s pošte. Napredoval je za pb. ur. II-3. A. Ivnik, pb. ur. II-4. v Mariboru. Pramešene so pb. uradnice: M. Kocjančič iz Vojske v Sent Ilju v Slov. gor., A. Črnjač iz Krškega v Videm pri Krškem, M. Strukelj iz Laškega v Sveti Lenart v Slov. gor., G. Rupret iz D. M. v Polju v Ljubljano, A. Negovečić iz Velikih Lašč v Brežice, M. Perše iz Gornje Radgome v Apače, A. Kokol iz Sv. Lovrenca na Pohorju v Mursko Soboto in J. Ferjančič iz Marenberga v Maribor. — Upokojena je pb. ur. M. Berdaj v Litiji. — Odgovoden je službo pb. ur. J. Pavalec v Sveti Lenartu v Slov. goricah.

Iz prosvetne službe. V višjo skupino so pomaknjeni profesor III. realne gimnazije v Ljubljani dr. Dragan Šanda, profesorja gimnazije v Mariboru Franc Štok in Gregor Herbel, profesor na realki v Ljubljani Ivan Mazovec in profesor na realki v Mariboru dr. Janko Kotnik.

Taki sta oproščeni Kolo jugoslovenskih sestra v Ljubljani in Glasbena Matica v Mariboru.

Sava oblasti. Merodajni činitelji vodijo že del časa akcijo za ustanovitev Saveza oblasti, ki bi obsegal vso državo. Pripravljalni odbor je že izdelal pravila in jih poslal vsem oblastnim odborom na vpogled.

Osutek novega zakona o poštah. Načelniki administrativnega oddelka v poštnem ministrstvu Ž. Paunovič je izdelal osutek novega zakona o poštah, brzojavu in telefonu. Osutek je izdelan na temelju poštno-brzjavno telefonske zakonodaje v drugih naprednih državah, obenem pa obsegata tudi več novih principov.

Prva seja zbornice TOL. Ni res, da sem z vso naglico sklical prvo zboriščno sejo — jazz, temveč je to sejo sklical predsednik volilnega odbora g. svetnik viš. dež. sod. v Ljubljani A. Levičnik, v kar je po členu 31 toz. min. urede od 30.6. 1927 edino le on upravičen. — Glasom člena 35 cit. urede se mora sestati novoizvoljena Zbornica na petnajst dan po objavi volilnega rezultata. Ker je bila 10.11. t. l. Zbornica sklicana po predsedniku volilnega odbora na 25.11. t. l. — torej na petnajst dan od dneva objave volilnega rezultata, ni res, da bi bila prva seja sklicana z vso naglico, temveč je res, da je bila sklicana v zakonitem roku. — Tudi ni res, da bi jaz pohitel v Beograd k trgu ministru dr. Spahu, temveč je res, da z ministrom dr. Spahom po razglasitvi volilnega rezultata sploh nisem govoril in mu torej tudi po svoje nisem poročal o izidu volitve. — Po uredbi, po kateri so se vrstile lanske volitve, je bil upravičen sklical prvo seja Zbornice le minister za trgovino, vsled česar se jaz lansko leto sploh nisem mogel žuriti s sklicanjem Zbornice. — Ivan Jelačin ml., predsednik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

Nova list. S 1. januarjem prične izhajati nov list »Vidici« in sicer v izdaji Vidovitevega prosvetno-etičnega pokreta. List bosta urejevala M. Gjurie in V. Velmar-Jankovič. Poleg drugih aktualnih kulturnih problemov bo obravnavalo novo glasilo krizo našega kulturnega življenja, zlasti pa povojno demografijo Slovenske družbe.

Vinica pri Črnomlju. Jako nam je žal, da se je prometni minister odločil za progro Kočevje–Rvbosko. Vinica je obsojena, da ostane še nadalje odtrgana od ostalega sveta. Glede poštne zvezne smo na slabem ko zadnja hribovska sellišča. Poštni voz počiva trikrat v tednu. Spomladi se je govorilo, da bo državni avtobus iz Črnomlja čez Vinico k našim bratom Hrvatom. Zal, da se nam ta želja ni izpolnila. Naša pošta se bo morala seliti v drugo hišo. Naj bi poštna uprava, ki so ji sedanj lokali odpovedani, poiskala državnim uradom primerne prostore ob glavnih cesti, ne pa ob tih strelci tam za vasjo. — Letina ni bila baš slaba, a huda suša je kolikor toliko zmanjšala vse pridelke. Vinski pridelek ni obil, pad pa imeniten in ga drže vinogradniki po 6 Din liter.

Iz Tržiča. V nedeljo se izroči Planiški dom na Kočah svojemu plemenitemu namenu. Planiški dom na Kočah je največji in najlepši sovrtnik svojih drugov v višini 1500 m. Naenkrat more prenositi še nast oseb. Zgradba sama na sebi je najsolidnejše izvršena po načrtih g. ing. Dedeči Gradili so jo tržički obrtniki. Vse je izvršeno solidno, preprosto in vendar smotreno. Zadrža šteje sedaj 467 zadružnikov, ki so nosili finančna bremena. Vsem na čelu je treba omeniti naklonjenost g. dr. Karla bar. Borna, ki je dal svet in ves potrebnih stavbnih les v vrednosti 30.000 Din. Prav tako zasluzi pojavljanje tržički predstavnici, ki je dala v obliki deležev zadružnik skoraj vse posteljno in namizno perilo. — Pojavimo vse slovenske turiste in športnike, naj rezervirajo prihodnjo nedeljo za Koče.

Tečaj za živinoreiske inspektorje. Petindvajseteg otkroba je bil na zagrebški univerzi otvoren trimesecni pripravljalni tečaj za polaganje izpit za živinoreiske nadzornike. V tečaju so se sprehajali agronomi in veterinarji, ki so dokazali naj-

mani petletno specjalno prakso v živinoreiji. Prilagojeno se je iz cele države skupaj deset kandidatov in sicer sedem agronomov in trije veterinarji. Po pokrajnah so 4 iz Hrvatske, 2 iz Bosne in 2 iz Slovenije, 1 iz Dalmacije in 1 iz Vojvodine. Po narodnosti je 6 Hrvatov, 2 Srba in 2 Slovencev. Od agronomov so trije nastavniki na kmetijskih solah, trije so pri oblastih in eden pr. sreču. Vsi veterinarji so sreski veterinarski referenti.

Izprememba sedanjega taksnega zakona. Plančano ministrstvo zbirajo gradivo in podatke k novemu taksnemu zakonu, na podlagi katerega bodo mnoge takse znatno znižane.

Ulica imena v Zagrebu. Na pobudo župana inž. Heinzla se v Zagreb prekrstijo mnoge ulice in dobe bolj jugoslovenski znaci.

Gradbeni direkcijski obvešča vse inter-

esente na I. ofertno licitacijo za montiranje, barvanje in izvršitev kolovoza železnega mostu preko zapadne Morave pri selu Jasika na državni cesti Kragujevac–Kruševac, ki se vrši 9. decembra 1927 v Računskem oddelku Ministrstva Gradjevina v Beogradu. Proračunjena svota znaša Din 614.267.44. — Gradbeni direkcijski opozarja vse interesente na II. ofertno licitacijo za izradnjo dolnjega ustroja železnega mostu preko reke Neretve v Čapljini, ki se vrši 2. decembra 1927 ob 10. uri pri Gradbeni direkciji v Sarajevu. Proračunjska svota znaša Din 2.896.482.95. Natančnejši pogoji so razvidni iz oglasa, ki je nablit na uradni deski pri Gradbeni direkciji v Ljubljani, Turjaški trg 1/I.

Izprememba sedanjega taksnega zakona. Plančano ministrstvo zbirajo gradivo in podatke k novemu taksnemu zakonu, na podlagi katerega bodo mnoge takse znatno znižane.

Ulica imena v Zagrebu. Na pobudo župana inž. Heinzla se v Zagreb prekrstijo mnoge ulice in dobe bolj jugoslovenski znaci.

Gradbeni direkcijski obvešča vse inter-

esente na I. ofertno licitacijo za montiranje,

barvanje in izvršitev kolovoza železne-

ga mostu preko zapadne Morave pri selu Jasika na državni cesti Kragujevac–Kruševac, ki se vrši 9. decembra 1927 v Računskem oddelku Ministrstva Gradjevina v Beogradu. Proračunjena svota znaša Din 614.267.44. — Gradbeni direkcijski opozarja vse interesente na II. ofertno licitacijo za izradnjo dolnjega ustroja železnega mostu preko reke Neretve v Čapljini, ki se vrši 2. decembra 1927 ob 10. uri pri Gradbeni direkciji v Sarajevu. Proračunjska svota znaša Din 2.896.482.95. Natančnejši pogoji so razvidni iz oglasa, ki je nablit na uradni deski pri Gradbeni direkciji v Ljubljani, Turjaški trg 1/I.

NAJUGODNEJŠI NAKUP
oblačil lastnega izdelka nudi
tvrdka JOS. ROJINA, Ljubljana.

Iz Ljubljane

Iz Razvrščanja gostovanj, debijev in novitetov v ljubljanskih gledališčih. Pišelj nam: Menda sta ljubljanska drama in opera pod isto upravo; toda zd se, kakor bi bili pod dvema, ki sta si nasprotjni in dela dosledno druga drugi konkurenco. Drugače si ni mogoče misliti, da drama kvare obisk operi, a opera dram. Vedno se razvršča repertoar tako, da trpta obe strani. Danes je v drami novitev »Medeja«, a v operi po dolgem času zoper »Tosca« z gostom, ki pojde na angažma. Rad bi videl go. Danilovo, a slisati moram prvič go. Ante Mitrovičev Kaj naj storim? Šel bi v drama in opero, a tako se moram odreči eti. A kateri? V pondeljek je po dolgi dobri pella v Ljubljani ga. Zdenka Žikova, a v drami je gostovala gdje Slavčeva. Zoper nisem mogel videti nastopa gdje Slavčeva. ki me je živo zanimal, ker nisem mogel izpustiti koncerta. Uprava bi bila lahko preložila gostovanje Slavčeve na torek, a imela v pondeljek generalno skušnjo za »Medejo«. Toda uprava je rašla v torek gledališča zaprla; s tem je zmanjšala obisk sebi v draui in gej. Žikovi na koncertu. Prikrajsala pa je publiko za eno zanimivost. Uprava prireja celo po dve predstavi na isti večer izven abonmana in, neverjetno, celo po dve noviteti obenem. Da gostuje v operi neznan pevec ali nova pevka, a da se vrši v drami sočasno premiera, je že nekaj navadnega. Tako ne more iti dalje Ljubljana je premajhno mesto, da bi mogla dajati dovolji publike na dve strani. Z gospodarskega stališča je tak sistem kvaren, med občinstvom pa vladala razumljivo velika enovola. Razvrščanje repertoaria naj izvršuje torej ena glava in ena volja, da bo na vse strani prav.

Iz Jubilej odličnega fotografa. Jutri, v četrtek, obhaja v krogu svoje družine in znancev 60letnico rojstva uglednega ljubljanskog obrtnika fotograf g. Davorin Rovšek, ki ima svoj fotografski atelje v Kolodvorski ulici. Gosp. Rovšek kot zavednemu predstniku našega sklicanja.

Iz Vreme. Danes je pritisnil hud mrz. Nad Ljubljano se je pojavila sofa megla, ki je ležala vse dopoldne. V naših pokrajjinah je nastal močan zračni pritisk, a termometer je začel padati. Snoči ob 20. je kazal barometri 769.4, termometer — 0.9 C, danes zjutri barometri 770, termometer — 10° C, opoldne barometri 770.2, termometer — 7 C. Načinjava temperatura je bila včeraj + 3.8 C, danes — 2° C.

Iz Ljubljanskog telefona. Prejeli smo iz krogov občinstva: Zadnji sneg je na mnogih krajev pokvaril telefonske žice, v količini niso še na periferiji in drugod vzpostavljeni telefonski kabli. Poštna uprava dnevnoma popravlja pretrgate telefonske žice, toda še do danes niso vzvezne popolnoma vzpostavljene. Tako je že od ponedeljka telefonska zvezda z bolnicami pretrgana, a želeti bi bilo, da se ravno z bolnicami najprej vzpostavi zvezda. Tudi reševalna postaja še nima vzpostavljenih vseh zvez.

Iz Vremena. Danes je pritisnil hud mrz. Nad Ljubljano se je pojavila sofa megla, ki je ležala vse dopoldne. V naših pokrajjinah je nastal močan zračni pritisk, a termometer je začel padati. Snoči ob 20. je kazal barometri 769.4, termometer — 0.9 C, danes zjutri barometri 770, termometer — 10° C, opoldne barometri 770.2, termometer — 7 C. Načinjava temperatura je bila včeraj + 3.8 C, danes — 2° C.

Iz Ljubljanskog telefona. Prejeli smo iz krogov občinstva: Zadnji sneg je na mnogih krajev pokvaril telefonske žice, v količini niso še na periferiji in drugod vzpostavljeni telefonski kabli. Poštna uprava dnevnoma popravlja pretrgate telefonske žice, toda še do danes niso vzvezne popolnoma vzpostavljene. Tako je že od ponedeljka telefonska zvezda z bolnicami pretrgana, a želeti bi bilo, da se ravno z bolnicami najprej vzpostavi zvezda. Tudi reševalna postaja še nima vzpostavljenih vseh zvez.

Iz Vremena. Danes je pritisnil hud mrz. Načinjava temperatura je bila včeraj + 3.8 C, danes — 2° C.

Iz Vremena. Danes je pritisnil hud mrz. Načinjava temperatura je bila včeraj + 3.8 C, danes — 2° C.

Iz Vremena. Danes je pritisnil hud mrz. Načinjava temperatura je bila včeraj + 3.8 C, danes — 2° C.

Iz Vremena. Danes je pritisnil hud mrz. Načinjava temperatura je bila včeraj + 3.8 C, danes — 2° C.

Iz Vremena. Danes je pritisnil hud mrz. Načinjava temperatura je bila včeraj + 3.8 C, danes — 2° C.

Iz Vremena. Danes je pritisnil hud mrz. Načinjava temperatura je bila včeraj + 3.8 C, danes — 2° C.

skoraj neizpremenjen. V debatu so posegli tajnik Zbornice TOI g. Ivan Mohorič, v imenu SPD g. Maksa Hrovatin, vlad. svetnik dr. Stare in ravnatelj Zveze za tuški inčet in g. Pintar. Vsi govorniki so opozarjali direkcijo na gotove nedostatke ter stavili tudi konkrete predloge, ki jih bo direkcija po možnosti vpoštevala.

Iz Brezplačnega potovanja v Pariz z ekspresem vlakom in razen tega 5000 frankov potnine ter premilo 250.000 Din lahko dobiti, aki kupite za 10 Din srčke velike dobrodelne loterije Jugoslovenskega novinarskega udruženja, katere žrebanje se bo vršilo v Sarajevu pod nadzorstvom oblasti od 15. do 18. januarja 1928. Dragocenih dobitkov je vseh skupaj 13.887. Iščejo se preprodajalci, ki se jim priznava na račun nagrade 10%. Naslov: Jugoslovensko novinarsko udruženje, dobrodelna loterija, Sarajevo. Srečke se dobivajo v Ljubljani tudi v trafični Sever, Šelenburgova ulica, in v trafični poleg Tiskovne zadruge, Prešernova ulica.

Iz Poziv stanovanjskim najemnikom. Da bo mogoče ugotoviti koliko stanovanj majhna v Ljubljani, vabi mestni magistrat vse ljubljanske prebivalce, ki iščejo stanovanje, ki jim je sedanjem stanovanje odpovedano ali pa stanovanje sploh še nima in ga iščejo, naj se ne glede na to, ali so že vložili kako prošuojo za stanovanje ali ne, zglašate na mestnem magistratu. Vsakodaj prinesi sebi dokaz, da mu te stanovanje odpovedano.

Iz Poziv stanovanjskim najemnikom. Da bo mogoče ugotoviti koliko stanovanj majhna v Ljubljani, vabi mestni magistrat vse ljubljanske prebivalce, ki iščejo stanovanje, da je sedanjem stanovanje odpovedano ali pa stanovanje sploh še nima in ga iščejo, naj se ne glede na to, ali so že vložili kako prošuojo za stanovanje ali ne, zglašate na mestnem magistratu. Vsakodaj prinesi sebi dokaz, da mu te stanovanje odpovedano.

Iz Poziv stanovanjskim najemnikom. Da bo mogoče ugotoviti koliko stanovanj majhna v Ljubljani, vabi mestni magistrat vse ljubljanske prebivalce, ki iščejo stanovanje, da je sedanjem stanovanje odpovedano ali pa stanovanje sploh še nima in ga iščejo, naj se ne glede na to, ali so že vložili kako prošuojo za stanovanje ali ne, zglašate na mestnem magistratu. Vsakodaj prinesi sebi dokaz, da mu te stanovanje odpovedano.

Iz Poziv stanovanjskim najemnikom. Da bo mogoče ugotoviti koliko stanovanj majhna v Ljubljani, vabi mestni magistrat vse ljubljanske prebivalce, ki iščejo stanovanje, da je sed

Strahovita eksplozija v Ameriki

V Pittsburghu je eksplodiral ogromen gazometer. — Mnogo človeških žrtev in ogromna materialna škoda.

Že včeraj smo med brzjavimi vestmi poročali o strahoviti eksploziji v Pittsburghu v Ameriki, kjer je zletel v zrak največji plinski tank na svetu. Pri eksploziji je bilo ubitih okoli 50 oseb, a več sto lahko in težko ranjenih.

Učinek eksplozije je bil katastrofalen. Strahovit zračni pritisk je porušil vsa poslopnja in stavbe v neposredni bližini gazometra. Vsa bližnja okolina je bila spremenjena v splošno razvalino, v mestu samem so popokale vse šiße, pretrgane so bile vse telefonske in brzjavne zvezze; počelo pa je tudi več glavnih vodovodnih cevi. Voda je poplavila del mesta in silno otežkočila reševalno akcijo policije in gasilcev.

Po dosedanjih vesteh je bilo pri eksploziji ubitih okoli 50 oseb, vendar bo število žrtev gotovo mnogo večje, kajti pod ruševinami norušene bližnje oporekarne je pokopanih okoli 100 delavcev, čijih usoda je neznana. Okoli 120 oseb leži pod ruševinami neke strojne tovarne. Eksplozija 5 milijonov kubičnih čevljev obsegajočega plinskega tanka, ki je baje največji na svetu, je bila tako silna, da je vrglo debele kose tanka več milij daleč. Zato je bilo več oseb na ulicah težko ranjenih. V mestu je nastala takoj po eksploziji

strahovita panika, prebivalstvo je prestrašeno bežalo na ulice.

Policija in gasilci so takoj pričeli z reševalno akcijo. Do sedaj so izpod ruševin potegnili 50 ubitih, okoli 500 pa jih je bilo prepeljanih v bolnice, ki so prenapolnjene. Nad 5000 ljudi je brez strehe in mesto samo je podobno bojišču, na katerem se je pravkar odigrala krvava bitka. Na pomoč je bilo pozvano tudi vojaštvo, ker so se takoj po eksploziji pojavile številne roparske tolpe, ki so pričele pleniti. Pred bolnicami se odigravajo pretresljivi prizori, kajti ljudje, ki iščejo svoje, siloma zahtevajo dostop v bolnice. Policija le s težavo vzdržuje red.

Materijalna škoda je ogromna in znaša več milijonov dolarjev. Samo zgrada plinskega tanka je veljala 750 tisoč dolarjev (42 milijonov Din). Kaj je zakrivilo nesrečo, še ni znano, krogajo pa vesti, da je bilo v zrak eksploziji nepravilno ravnjanje s kleparsko žarilnico. Neki očividec katastrofe zastrupljuje, da je ogromni tank po eksploziji pognil kakor balon v zrak. Za hip je bil popolnoma cel, takoj nato pa se je s strahovitim pokom razletel na tisoče kosov.

Poštena trgovina z dekleti

Med največje kurijoznosti v Ameriki spada podjetje Dicka Farnuma v Bostonu, kjer se dobivajo proti pričerni odškodnini na posodo ženske. Farnum je sklenil izrabiti nedostopnost ameriških žen in ameriške moralno, ki stavlja ženo dokaj visoko nad moškimi. V Ameriki se moški ne more tako lahko seznaniti z gospodijo ali domo, kakov pri nas. Tam zadostuje, da vidijo moškega nekolikot v družbi dekleta, pa so ljudje prepričani, da ima z njim ljubljivo razmerje. Dekle lahko toži mladencia za odškodnino. Sodišče da navadno dekletu prav, tudi če laže. Seznaniti se z dekleti je v Ameriki zelo riskantno in zato se predvidni moški raje izogiblje ženske družbe, da jim ni treba plačevati odškodnine za »škodo«, ki je morebiti niti napravili niso. Klub temu se pa

tudi mladi Američani radi pokažejo v družbi z lepimi damami in tako je prišel Farnum na originalno idejo pomagati ljudem, ki ne morejo zatrebiti v sebi želje po ženski družbi. Mož je ustavil pisarno za izposojevanje žensk.

V svojem originalnem podjetju zaposluje krasne dame, ki nastopajo službo ob 5. popoldne, ko se konča v mestu trgovska in pisarniška življenje. Farnum pošilja dame in dekleta svojim odjemalcem, ki si lahko izbero po okusu blondinke, brunetke itd. Za vsak doamo je treba plačati 2–5 dollarjev. Dame mora ostati nekaj časa v družbi dotednega moškega in se z njim zabaviti. Njena družba se konča točno ob 10. zvečer, ko se pričenja nočno življenje. Farnum zapošluje samo solidne, poštenje ženske. Policia je hotela pravno zapreti Farnumovo podjetje, pa se je prepričala, da za prepoved te originalne trgovine z dekleti ni pravega povoda.

Dve čudoviti operaciji

Na kirurški kliniki dunajske univerze so napravili zdravniki zadnje dni dve zanimivosti in redki operaciji. V prvem primeru je šlo za nekoga državnega uradnika, ki je imel na spodnjem delu trebuha velik tvor. Ko so mu zdravniki prerezali trebuhi, so našli v njem dvojčka, okrnjen zarodek brata operiranega uradnika. Gre za zanimiv primer, ko se zarodek v materinem telesu ni razvil v dvojčka, marveč je postal v zarodku svojega brata, kjer je okril. Zdravniki so izrezali embrijo iz trehuba in ugotovili na njem vse organe, celo lase in zobe. Taki primeri so v zdravniški vedi zelo redki.

Še zanimivejša je bila druga operacija. Na kliniki je bila v zdravniški oskrbi neka 17letna deklica, ki je tudi imela na trebuhu velik tvor. Pri operaciji so našli na trebušni steni moško

žlezo. Zdravniki so ugotovili, da gre za redek primer tako zvanega pseudovermafroditizma. Operirana oseba, ki je bila pred operacijo deklica, je bila po operaciji priznana za moškega, kajti moška spolna žleza je za moški spol edino odločilno. Ko so deklico po operaciji obvestili, da je prav za prav moškego spola, se je te vesti zelo razveselila. Izkazalo se je, da se je vedno čutila moškega in da je opetovano izrazila željo, da bi bila raje moški nego ženska. Ko je okrevala, so ji dali moško obliko in tako je zapustila bolnico kot 17letni mladenič.

so najboljše, najtrajnejše in zato najcenejše.

Največje vojaško letališče v Evropi

Tujec, ki pride v Varšavo, se čudi, da letajo nad najprometnejšimi ulicami dan za dan vojaški aeroplani. Prebivalstvo poljske prestolice je že vajeno videti nad mestom aeroplane in zato se za razne akrobatske poviđe vojaških letalcev nihče ne zmeni. Vojaški aeroplani letajo zelo nizko nad mestom. Varšava ima namreč vojaško letališče v predmestju, kjer je na treh straneh mnogo novih hiš in vil, tako da ima letališče samo en izhod v polje. Ker ovira letališče razvoj gradbenih akcij, ga hoče vojaška uprava premestiti daleč za mesto. Že leta 1924. so pričeli graditi novo vojaško letališče v Okenču za Varšavo, toda gospodarska kriza je to delo preprečila. Šele čez dve leti so obnovili gradbo modernega vojaškega letališča. Zdaj kipi v Okenču delo od jutra do večera. Nad 700 delavcev in okrog 100 inženirjev dela dan za dan, da zgraditi letališče, ki bo eno največjih v Evropi. Inženjer Daszkiewicz, ki nadzoruje gradnjo, trdi, da bo letališče največje v Evropi.

Poljsko vojaško letališče bo zgrajeno v obliki ogromne elipse, čije osi merita 2100 in 1600 m. Izven ellipse bo spadal k letališču še 600 m širok in tri kilometre dolg pas zemlje. Tik ob vojaškem letališču bo zgrajeno obširno civilno letališče. Obe letališči sta oddaljeni od glavnega varšavskega kolodvora 7 km. Že letos bodo dograjene vojašnice in prvi hangar. Vsi hangari bo prostora za 6 velikih ali 40 manjših aeroplakov. Na vojaškem letališču bo prostora za 108 velikih ali 720 malih vojaških letal. V primerni razdalji od hangarjev bodo zgrajene garaže, municipijska skladišča, stražnice, bolnice, vojašnice, skladišča, bencinci itd. Prva avtovaraba bo dogradena v decembru. V njej bo prostora za 30 vojaških avtomobilov. Vojaško letališče se preseli iz Varšave v Okenč spomladvi.

Zakladi na dnu Visle

Neki ameriški tovarnar je nedavno izjavil, da leži na Poljskem denar na cesti. Mož ima prav, kajti denar se dobiva na Poljskem celo na dnu Visle, kjer leži ogromno bogastvo. Poljski in inozemski kapitalisti so ustanovili delniško družbo, ki je že dobila koncesijo za pridobivanje črnega hrasta iz reke Visle. Črni hrast je, kakor znano, zelo redka vrsta lesa, ki se ceni na inozemskih tržiščih kot zlato. Prav zaprav je to navaden hrastov les, ki je ležal že več sto let v vodi in je dobil krasno srebrnasto barvo. Iz takega hrasta se izdeluje najkrasnejše pohištvo.

Na pariški razstavi je vzbujalo počitvo iz črnega hrasta splošno občudovanje. Na svetovnem trgu se plača za kubični meter črnega hrasta 6–14 sterlingov. Dna poljskih rek, zlasti Visle in Buga, so polna tega dragocenega lesa. Omenjeni delniški družbi je raziskala dno reke Visle in ugotovila, da leži v vodi neizmerno bogastvo. Družba je pričela eksplorirati bogate zaloge dragocenega lesa. Iz Visle so potegnili že prve dni nad 300 kubičnih metrov črnega hrasta. Odslej se bo vršila eksploracija sistematično in velikim obsegom, tako da bo podjetje v kratkem obogatelo.

OBLAČILA tvrdke J. Maček

LJUBLJANA, Aleksandrova 12
so najboljše in najcenejše.

59 kandidatov za krvnika

Tudi na Češkoslovaškem vlada večika brezposelnost in zato ni čuda, da brezposelni pri izbiri poklica niso izbirčni, marveč se loti vsakega dela, saj mora da pridejo do skromnega zasluga. To dokazuje tudi število kandidatov za krvnika, čigar mesto je izpraznjeno in novo razpisano. Prijavilo se je 59 oseb, med njimi neki bivši teolog, neki brezposelnici gledališki igralec, neki prikrojevalec, bivši višji častnik in neka – ženska.

Zdi se pa, da bodo vsi ti kandidati z žensko vred propadli, kajti povsem verjetno je, da bo naslednik bivšega krvnika Leopolda Wohlischlägera njenog zet Jan Nchýba, ki je svojemu tatu asistiral že pri raznih justifikacijah, pomagal pa je tudi prosluheni banditu Lecianu na oni svet.

Reinhardtove neprilike v Ameriki

Te dni je prispel v Newyork slovenski režiser in igralec Maks Reinhardt. Jedva pa je stopil na ameriško tla, že je imel neprilike. Pojavil se je namreč sodni sluga in mu izročil dekret, na podlagi katerega je Reinhardt vse sklopljeno filmovanje pri katerikoli filmski družbi prepovedano izvzemši podjetje nekega Filipa Minerija iz Clevelandu.

Miner je obenem vložil proti Reinhardtu tožbo pri sodišču in zahteva en milijon dolarjev odškodnine, češ da je Reinhardt kršil z njim že davno sklenjeno pogodbo. Miner zatrajuje, da je Reinhardt leta 1925 sklenil z njim pogodbo, da mu prepusti pravico filmovanja »Mirakla« in dveh gledaliških komadov.

Tozadnja razprava se bo vršila baje že jutri pred sodiščem v Newyorku. Če se Reinhardt ne posreči dokazati neresničnost teh navedb, mu bo onemogočeno v Newyorku inscenirati pod svojo režijo projektirano dramo »Sen kresne noči«.

Oerner & Uetterer

v filmu po slovenskem romanu P. K. Klettja

Nezakonski sin

(Der Sohn der Hagar)

in njegova temperamentna partnerica

Madu Christians

PRIDE! PRIDE! PRIDE!

ELITNI KINO MATICA

Sokol

Hrvatski Sokolski Savez je štel glasom glavne skupščine v letu 1927 178 društiev in 28 odsekov, v katerih je bilo včlanjenih okoli 22.000 članov in članic. Moškega in ženskega naraščaja je bilo 3500, moške in ženske dece pa 2800. Telovadec je bil 3664, telovadec 1066, moš. nar. 1820, žen. nar. 888, moške dece 1283 in ženske dece 780. Vaditeljev je bilo 584, pripravnikov na 420. Vaditeljski zbor ima 74 društva, 48 društev pa je brez telovadca. Statistike ni poslalo 25 društiev. Svetovni članstvo ima sokolska društva v Zagrebu (1956), Osijeku (652), Varazdinu (651). V letu 1928 se vrši večji sokolski pokrajinski zbor v Sarajevu.

Poljsko Sokolstvo bo priredilo v I. 1929 v Poznanju ali Varšavi vsesokolski zbor v večjem obsegu, na katerega bo povabilo vse slovenske sokolske zvezde in ostale evropske telovadne organizacije.

Delovanje moravskega učiteljstva v Sokolstvu. V moravskih sokolskih župah in društvi deluje aktiven 2480 učiteljev. Med njimi je 110 društvenih starost, 138 društvenih načelnikov, 3 župni staroste, 2 župni načelniki. Prednjakov učiteljev je 200, vaditeljskih pripravnikov na 420. Kaj pa naše jugoslovensko učiteljstvo?

Ceški sokolski listi so imeli v letu 1927 sledenči naklado: »Vestník ČOS«, tednik, izhaja v 46.000 izvodih; »Prednjačka«, mesečnik, v 11.000. »Prednjačka«, mesečnik, v 8200. »Sokolské Besedy«, list za sokolski naraščaj, mesečnik, v 20.000 izvodih in »Vstajenje«, list za sokolsko deco, mesečnik, v 30.000 izvodih. V redakciji imenovanih listov deluje stalno 6 urednikov in 1 služitelj.

Harry ne laži!

Izvrstno uspela komedija LAZI IN RESNICE. V glavnih vlogah sami izbrani filmski igralci

Harry Liedtke

GEO. G. ALEXANDER, WALTER MILLA, IMOGENE ROBERTSON in drugi.

Premijera danes ob:

4. pol. 6., pol. 8. in 9. ur.

Elitni KINO MATICA

Hektografski aparati, zravki mas hektografico trakovki vedno in načelne v za og. pr.

Mostna tehnika

tako poceni naprodaj. — Več pri: Maver, Ljubljana, Ahac, Ijeva cesta 5, 2566

Knjigovodkinja

z večletno prakso, zmožna vse pisarniških del — išče stalno službo v večjem podjetju. — Dopisi pod »Knjigovodkinja 2564 na upravo »Sl. Naroda«.

Izvrena šivilja

vajena tudi boljših del ter peril, večja slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika — išče službo v Ljubljani. Nastopila lahko takoj. — Ponudbe pod »Vestna/2562« na upravo »Sl. Naroda«.

.....

DRUZBA »ILIRIJA«

Premog, drva, koks, OGLJE — Dunajska cesta 40 (poleg lv Zakotnika) — Telef. 2820.

Stanovanje

dve sobi in kuhinje iščem v Ljubljani, Pon. dñe pod »Mirovna stranka bre otrok« na upr. »Slov.« da. 2529

Zračna soba

električno razsvetljavo v R. dolini (Ljubljana) se od mirnemu gospodu ali dijaku. Cena z